

Forfatter: Brandes, Edvard

Titel: Udrag fra Holberg og hans Scene

Citation: Brandes, Edvard: "Holberg og hans Scene", i Brandes, Edvard: *Holberg og hans Scene*, Gyldendal, 1898, s. 116. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brandesed_03-shoot-idm140324074788176/facsimile.pdf (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Holberg og hans Scene

skabeligt imod den første! Gider ingen ved det kgl. Teater tænke over sligt?

Fjerde Akt begynder paa det kgl. Teater i Jeronimus' Stue. Efter et Par Repliker indtræder Rosiflengius og giver sin Tjener Besked. Det er højst usandsynligt, at han vilde tage Tjeneren med sig i sin Svigerfaders Hjem og dér formane ham om Versesalget fra de forskellige Skuffer. Imidlertid gaar dette nogenledes an, da Herre og Tjener kun veksler faa Ord, Saa følger Historien med Matrosen. Rosiflengius røber sig og kastes paa Døren. Philemon siger udtrykkeligt: *Fort paa Døren*, og Pernille »spænder ham ud for Rumpen«. Vi befinder os altsaa dog i en Stue, synes det, men et Øjeblik efter siger Jeronimus til de lykkeligt Skibbrudne, til hele sin Familie: *Kommer Børn og lader os gaa ind!* Og næppe er de ude af Scenen, førend Rosiflengius og Gotfred skal staa paa Teatret. Holberg angiver ikke nogensomhelst Sceneforandring, og de to kan ikke være i Jeronimus' Stue. Hvorledes løses nu denne Knude!

Det kgl. Teater hugger den over ligesom Alexander den Store. Paa engang simpelt og dog forbløffende. Man lader nemlig Tæppet gaa ned — midt i Akten — ringer med Klokkespillet oppe i Kulisserne, changerer fra Stue til Gade og lader atter Tæppet gaa op for de to Scener, der ender Akten. Det vilde forbavse Holberg, om han kunde se sit Stykkes ene Akt delt i to

Tableauer ligesom i de moderne Udstyrsstykker, som det kgl. Teater opfører.

Ret mærkeligt synes det nu, at det kgl. Teater ikke formaar at changere for aabent Tæppe fra Stue til Gade. En ikke uklædelig Hensyn- tagen til Holberg vilde bevirke, at man ikke saa- ledes brød Enheden i hans Værk. Hvis de her anvendte Dekorationer ikke kan ombyttes uden Besvær, saa burde de erstattes med andre. Gider slet ingen ved det kgl. Teater tænke over sligt?

Men dernæst: af hvad Grund indretter man en taabelig Iscenesættelse, der fordrer Change- ment inde i Akten for et Par Slutningssceners Skyld. Der forelaa andre Muligheder. Man kunde saaledes bruge delt Scene til denne Akt, saa den større Halvdel af Teatret forestillede Jeronimus' Forstue eller Bislag og den øvrige Del Gaden, maaske med Rosifengius' Hus i Bag- grunden. Man saa' da de forskellige Personer træde ind i Jeronimus' Hus udefra; Rosifengius, der først talede med Tjeneren ude paa Gaden, saa Matrosen og saa Philemon; Rosifengius kastedes paa Døren, man saa' ham tumle hen ad Gaden til sin Bolig og lidt efter, naar Jeronimus' Familie gik ind i Husets andre Værelser, snige sig frem med sin Tjener for at udspionere Philemon.

Anden Iscenesættelse kan rimeligvis ogsaa tænkes, men sikkert er det utilladeligt, hvad det